

Leerrede over Hebrëëen 2: 11, uitgesproken op Woensdagavond 30/11/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 119: 14 en 15

Lezen - Hebrëëen 2

Voorrede.

Het is wel zeer opmerkelijk, dat wij van de heiligen der hoge plaatsen nimmer bemerken, dat zij zich op de voorgrond stellen in deze zin: "Ik ben iemand die het van God góed geleerd heeft, hoor!" Integendeel, het is juist aangrijpend als wij er acht op geven, hoe zij zich hebben uitgesproken dat zij het niet weten.

Nu lezen wij: "Wat openbaar maakt, is licht." Zij zijn dan ook mannen geweest, die zó door Gods Geest verlicht waren, dat het te enen male zetting in hen had, dat het Koninkrijk Gods en der genade, geestelijk was en geheel búiten hen. Daarom hadden zij niet maar voor één keer verlichting, genade nodig ... maar steeds, en steeds, en steeds wéér.

Immers, de psalmdichter waarvan wij zongen, was niet een jeugdige tot God bekeerde, maar een zeer beproefd kind Gods, die vergrijsd was in de kennis van God en van Zijn werken. En op de avond van zijn leven was deze psalm uit zijn hart en pen gevloeid. Dan horen wij niet: "Ik ben een oud, geoefend kind Gods; ik ben bij God met name bekend als Zijn vriend; ik ben de man naar Zijn hart, dus dan behoef je toch niets te vragen", maar hij spreekt zich hier uit:

Och, dat ik klaar en onderscheiden zag,
hoe 'k mij naar Uw bevelen moet gedragen,...

en in het volgende vers:

Weer snood bedrog, o God, van mijn gemoed;
laat Uw genâ mij Uwe wetten leren...

Daar dat zijn gebed geweest is, verstaan wij daaruit, dat de psalmdichter heeft onderscheiden, dat de gehele dienst Gods geestelijk en het Koninkrijk Gods en der genade een afgesloten terrein is, zodat hij steeds nodig had verlicht te worden en te worden ingeleid. Als er geen genade en verlichting is, dan tast men mis, men grijpt er naast! Want in onszelf zijn wij verduisterde schepselen, in een staat van onvermogen tot alle goed; niet tot éinig goed, maar tot alle goed. Dan moet de genade àlles dekken, en àlles doen.

Naarmate het verstaan wordt - dat kan niet anders - dan zijn wij in onszelf een uiterst ongelukkige, die geheel afhangt van Gods Geest en Deszelfs invloed en kracht. Waar dan het meest is de onderscheiding van het werk Gods en der genade, die is het ongelukkigst in zichzelf. Maar nu hebben wij te allen dage dit méé, en dat blijft, dat een ongelukkige bij God terecht kan. Naarmate wij de ongelukkigen zijn, zal het hart zich uitspreken in: "Och, dat ik klaar en onderscheiden zag."

Wat vloeit daar dan uit voort? Toch dit: dat wij naar Zijn wil bidden! Want als Hij ons die genade schenkt, dan kunnen wij Gode leven, Hem lieven en eren. Dan is het een gebed naar Zijn wil, waarvan wij dan ook in vrucht zullen leren kennen, dat Hij ons ook verhoort, waaruit - als vanzelfsprekend - de vrucht der dankbaarheid voortkomt.

Met een paar woorden leg ik nu de nadruk op de zaken die in deze psalmverzen vervat zijn, opdat een ieder voor zich, wanneer er werkt dat men naar de diepte moet afsteken, en in plaats van vorderingen al meer en meer achteruitgang ziet, men dan zou zien op deze zaken waarover de psalmdichter hier handelt. Verliest dat dan niet uit het oog, maar laat dat als een hartsterking zijn!

Laten wij er zó op zien, dat wij, al zijn wij nõg zo armelijk en ongelukkig, er dít van verstaan, dat wij zeggen: "Oh David, wat hebt gij een veel lagere en armelijker plaats ingenomen dan ik. Want op die plaats, waaruit gij opkomt, kan ik niet eens komen." In plaats van: kon ik maar zo hóóg klimmen, en zo vèr gevorderd worden in dit en in dat. Neen, wij moeten afsteken naar de diepte, een al lagere plaats innemen. Wat heeft Johannes de Doper dat toch recht verstaan hè? Want die sprak: "Hij moet wassen, maar ik minder worden." Wàt heeft hij dat toch verstaan! Johannes de Doper was immers een dienaar; hij was gezonden als een voorloper, voor Jezus heen. En hij is daar de man niet naar geweest, om te zeggen: "Mensen, je moet bij mìj zijn! Maar heel zijn prediking is geweest: "Je moet bij Christus zijn." Want Johannes kon zichzelf niet helpen en evenmin een ander. Hij had zèlf nodig gediend te worden, en allen die met hun ongeluk tot hem kwamen, moesten óók gediend worden. Dàn moest men bij Christus zijn, waaruit hij dan ook nog zo lofrijk sprak: "Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend des Bruidegoms (en die vriend was hij), die staat en Hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des Bruidegoms. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden. Hij moet wassen, maar ik minder worden." Want Diens Woord was als machthebbende, niet als der schriftgeleerden. Daar heeft Johannes telkens uit verstaan, dat Hij alle nooddrift en gebrek vervult. Daardoor was dan ook zijn blijdschap vervuld geworden: Jezus volkomen alles.

Wij hebben dan veertien dagen geleden gesproken over de staat van ellende, dat wij allen derven de heerlijkheid Gods en vorige week, dat wij "om niet" gerechtvaardigd worden. Dat God ons in dit avonduur genade schenke om stil te staan bij de nauwe vereniging die er is tussen Christus en Zijn bruid, en dat de bruid niet zichzelf moet heiligen. Dat, net zo min als Christus ons "een handje helpt" om rechtvaardig te zijn - om gerechtvaardigd te worden - wij onszelf net zo min moeten heiligen en dat Christus ons daarbij dan een "handje helpt." Want, Hij is Zelf onze Gerechtigheid. Hij is ons uit God geworden als een volkomen Zaligmaker, als Profeet en Leraar, Hogepriester en Koning, dus als een volkomen Middelaar.

Ik ga ook niet de ambten van Christus delen in dåt ambt tot wijsheid, dåt tot rechtvaardigheid, dåt tot heiligmaking en dåt tot verlossing, maar zeggen met Paulus dat Hij ons uit God geworden is tot een volkomen Middelaar: Leraar, Hogepriester en Koning. Hij is als Leraar, Hogepriester en Koning ons tot wijsheid, tot rechtvaardigheid, tot heiligmaking en ook tot verlossing. Hij moet alles doen.

Hij moet het ons (als dwazen en onwetenden) leren. Daar wij geen recht en bestaan hebben moet Hij onze gerechtigheid zijn. Daar wij verdorven zijn, moet Hij onze heiligmaking wezen; en zo moet Hij ons, nietelingen ook zijn tot verlossing. Dat wil Hij ons leren en bevestigen, opdat wij er de vrucht ten leven van mogen genieten, en rede en stof hebben tot lof, dankzegging, eer en heerlijkheid Gode, onze Schepper. Eer wij er dan van spreken. zoeken wij eerst Gods aangezicht om een verbeurde, ons onmisbare zegen.

Tekst.

Het woord waartoe wij uw aandacht vragen, vindt u in het 11e vers van het ons zo-even gelezen 2e hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan de Hebreëen, waar Gods Woord aldus luidt:

Want èn Hij, Die heiligt, èn zij, die geheiligt worden, zijn allen uit Eén; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen.

Leerrede.

Wij hebben dan zo-even aangehaald waarover wij de afgelopen weken gesproken hebben, namelijk dat wij allen gezondigd hebben en de heerlijkheid Gods derven, ook dat wij "om niet" gerechtvaardigd worden uit Zijn genade, door de verlossing, die er is in Christus Jezus. Dat dus de hulpeloze en in zichzelf reddeloze zondaar geheel alléén door Christus' arbeid - niets van een mens erbij - door God vrijgesproken wordt van schuld en straf, en een recht verkrijgt tot het eeuwige leven.

Jezus Christus zaligt, en eigent Zich een zondaar toe, naar Gods eeuwig welbehagen. Zij worden genoemd te zijn, dat Hij ze van de Vader gekregen heeft - een geschenk dus - : "Al wat de Vader Mij geeft zal tot Mij komen." Het wordt in de Schriftuur ook genoemd, dat zij de Zijnen zijn uit kracht van koping. Dus zowel als geschenk des Vaders, krachtens het eeuwig welbehagen van voor de grondlegging der wereld, als ook door koopprijs, maar niet met goud of zilver, maar door Zijn dierbaar bloed. Dat bloed is van zulk een waardij, waardoor God in eeuwigheid nooit meer op hen zal toornen noch schelden; dat bergen mogen wijken en heuvelen wankelen, maar dat Zijn goedertierenheid niet zal wijken en het verbond Zijns vredes niet zal wankelen. Dat zegt Hij, de HEERE, hun Ontfermer, de Grond van dat werk.

Nu spreekt zich in hetgeen wij hier, uit Paulus' woord voorlazen, de ontzaglijke rijkdom uit. Wie zal dat naar waarde beseffen? Ik bedoel, al hebben wij genade en aanneming verkregen, wie zal naar waarde de rijkdom beseffen: ik ben krachtens het eeuwig welbehagen Gods een gegevene aan Hem; ik ben gekocht door de prijs des bloeds? Als wij er bij stilstaan, dan kunnen onze gedachten soms aan het tolleren gaan: wáárom wj? Dan vinden onze gedachten - waarom hij òns zaligde - als geen rustpunt. Zij vinden alleen dáár een rustpunt, als wij er bij komen dat wij zalig geworden zijn uit Zijn welbehagen, door Zijn welbehagen en weer eeuwig tot Zijn welbehagen. Doch, om ten volle de waardij er van te doorgronden, dat zal eenmaal hiernamaals zijn, waar zij Hem zullen zien zoals Hij is, en Hem zullen kennen zoals Hij is. Want het is hier maar ten dele, maar daar zullen zij Hem kennen gelijk ook zij gekend zijn. Nochtans is het werk Gods en der genade hier altijd in opgaande lijn, want zij worden hier voorbereid voor die grote, ontzaglijke eeuwigheid, om straks bij God te kunnen wezen, en daar te zijn waar zij rechtstreeks uit de troon Gods verzadigd worden met alle volheid.

De apostel Paulus begint hier, in het bovenstaande tiende vers te spreken - merkt er met aandacht op, opdat gij, in zoverre gij niet in Christus zijt, al dieper uw armoede zoudt gaan beseffen, maar ook al meer de rijkdom zoudt gaan beseffen van in Christus te zijn, en degenen, die genade verkregen hebben, zouden opmerken de armoedige staat waaruit Hij ons genomen heeft en hoe rijk wij zijn geworden, om Gode voor zulk een verlossing dankbaar te zijn - : "Want het betaamde Hem, om Welke alle dingen zijn, en door Welke alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, de overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen."

Welk een gewichtig en geweldig woord! Dus, zo staat het er, dat betaamt in de huishouding der genade van de almachtige God, dat er voor ons betaald moest worden. Nu heeft die eeuwige Majesteit Gods, Hem door lijden geheiligt, opdat Hij ons tot Zijn eigendom zou kunnen nemen en toe-eigenen. Zij geheel de Zijne zouden zijn, op grond van Zijn Middelaarsarbeid. Ik leg er de nadruk op, dat zij dus geheel Hèm toebehoren. Ik doe dat, zowel op grond van de

ganse Schriftuur als op de eerste vraag en antwoord van onze catechismus, waar staat: "Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?" Is dan het antwoord: omdat ik bekeerd ben of omdat ik gerechtvaardigd ben? Neen, maar er staat: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwe Zaligmakers Jezus Christus eigen ben." Dus, nu heeft Christus Zijn gemeente vast; Hij heeft ons genomen; Hij heeft ons in Zijn greep en laat ons nooit meer los. Hij bezit hen.

Naar aanleiding van de tekstwoorden over het heiligen, leg ik er hier dáárom de nadruk op, dat het nu niet zó gesteld is: "Och ja, er is dan een nieuw deel bij de mens, maar, wat zullen we zeggen, want wat is hij hier verder?" Als gij zó oordeelt, dan zijt gij, al zijt gij Christus' eigendom geworden en zalig gemaakt, de zaak nog niet goed machtig. Dan verstaat gij de eerste zondag van onze catechismus nog niet goed, namelijk, dat ik van Christus ben, dat Hij mij heeft genomen, mij bezit; niet alleen mijn hart, mijn ziel maar ook mijn lichaam, want zij zijn met ziel en lichaam gekocht, en Hem tot een eigendom geworden.

Ik haal nog even dat voorbeeld aan uit de predicatie van vorige week, van een neger die door een blanke vrijgekocht werd en toen daarna vroeg, of hij altijd zijn slaaf mocht blijven. Dat hij, al was hij nu een vrijgekochte - lès was, uit die oude staat - daardoor niet blank werd, maar een zwarte huid bleef houden.

Zo is het ook met elk kind van God, waar de rechten van God hun loop hebben gehad - Christus Zich in het gericht opgemaakt heeft, Zijn arbeid daar van geldende kracht is geworden en Hij dat door Zijn genade en Geest toepast en wij dat aannemen - wij gerechtvaardigd zijn door Zijn genade, wij dan vrij zijn van oordeel en vloek der Wet, want Christus heeft ons vrijgekocht. Nu zijn wij van Hem, zoals Hij ons nam. Niet als een goed christen, niet als een mens - o, er lag al veel achter me, hoor, ja, vele en grote bemoeienissen - neen, maar Hij neemt ons als een schuldige; schuldig in gedachten, woorden en werken.

Vervolgens lezen wij hier, wat Christus verder doet: Hij heiligt. Rechvaardigmaking en heiligmaking is niet van elkander afgescheiden, maar wèl onderscheiden. Want het is niet zó, dat, als een mens bekeerd is - gerechtvaardigd - hij zichzelf dan moet gaan heiligen, dat zelf gaat werken, dat zelf gaat doen. Wel neen. Dan zou het zó zijn, dat een bekeerd mens iemand is die uit-de-weg-kan, zelf het roer in handen kan nemen om het scheepje als in de veilige haven te loodsen.

Maar, dat kàn toch niet! Dan zou Christus op de achtergrond komen, en de bekeerde mens op de voorgrond! Dan zou Christus het grote Voorwerp tot rechvaardigmaking zijn, en de bekeerde mens het grote voorwerp tot heiligmaking! Dus dan moet er óók nog genade zijn, óók nog wat van Christus en van die Geest bijkomen!

Neen, dat gaat zo niet, want dan krijgen wij de eer, en dat is de bedoeling niet, maar dat God Drieëinig eer verkrijgt en Christus gekroond wordt. Dàt is toch de zaak waar het over gaat? Daarom ook dat vers:

O Vader, dat Uw liefd' ons blijk';

O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk;

(Niet: ik vorm mijzelf wel naar Uw beeld)

O Geest, zend Uwen troost ons neer;

dat zou toch niet nodig zijn, als wij het zelf konden, want dan zouden wij al getroost genoeg zijn. Als nu alles vloeit uit die Drie-enige God, dan krijgt Hij er de eer van, en wij de vrucht er van tot zaligheid!

Ons tekstwoord begint met ons voor te stellen de nauwe vereniging die er is tussen Christus en

Zijn bruid. "Want - een koppelwoord; het koppelt het aan het voorgaande - èn Hij, Die heiligt, èn zij, die geheiligd worden, zijn allen uit Eén." De kanttekenaar spreekt daar heldere taal over. Hij gebruikt daarbij dit beeld, dat de hogepriester onder het Oude Testament het heiligdom inging met bloed, en zowel zichzelf als de gehele gemeente heiligde.

Vervolgens verklaart de kanttekenaar de woorden: "Zijn allen uit Eén", dat dit kan zien op de Vader - want het Hebreeuwse woord brengt dat met zich mee - maar ook kan zien op de eerstelingen, die één van natuur en oorsprong waren met de gehele oogst. Heiligde de hogepriester onder het Oude Testament de eerstelingen, dan werd daardoor heel de oogst geheiligd. Want, wat in het heiligdom kwam en de ganse massa behoorde tot één, dat behoorde bij elkander.

Daarom breng ik dat over op Christus en gebruik daarbij dan deze woorden van de apostel Johannes: "En heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader), vol van genade en waarheid." Hij, die eeuwig en waarachtig God is en blijft, heeft waarlijk de menselijke natuur aangenomen uit de maagd Maria, door de werking van de Heilige Geest. Hij is in alles de broederen gelijk geworden, zó gelijk geworden, dat, wat wij van alle mensen weten, dat weten wij ook van Hem, namelijk, dat Hem hongerde, dorstte, dat Hij vermoeid van de reis was.

Ook lezen wij dat Jezus Zich in de Geest verheugde, dat Hij weende, dat Zijn ziel bedroefd was tot de dood toe. Daaruit merken wij dan aan, dat Hij waarachtig ons vlees en onze natuur heeft aangenomen. Dat dus de ware menselijke natuur, alsmede een ware menselijke ziel en de Godheid Zich in één Persoon met ons mensen verenigd heeft. Hij is er geheel Eén mee geworden, nauwer kon het niet.

De eeuwige gerechtigheid toch vorderde, dat de natuur die gezondigd had, voor de zonde moest betalen. De Godheid kan niet lijden, de mens moest lijden. Er moest betaald worden met bloedstorting; met het leven te geven, want de ziel die zondigt moet sterven. Dat kon de Godheid niet, want Die kan niet lijden, sterven, bloed storten. Nu nam de Godheid ons vlees en onze natuur aan, om in dat vlees en in die natuur te lijden, om te betalen, om in alles één te zijn, gehéél één. Hij is onzer gelijk geworden door aanneming.

Nu spreekt anderzijds de apostel Petrus: "Door Welke ons de grootste en dierbare beloften geschonken zijn, opdat gij door dezelve der goddelijke natuur deelachtig zoudt worden." Wat is: Zijn goddelijke natuur deelachtig worden, en de grootste en dierbare beloften? Wat kan dat anders zijn, dan toerekening en toepassing van Zijn genade en goddelijke liefde door die eeuwige Geest?

Christus heeft Zich zó aan ons verbonden, dat: Hij werd wat wij zijn, en Hij maakt ons wat Hij is. Dat is hier al bij aanvang, dat wij door de beloften, Zijner goddelijke natuur deelachtig worden, en hierboven zullen wij Hem gelijk zijn, want dat is des apostels woord: "Wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is."

Denkt U nu eens even in: zó nauw heeft Christus Zich met ons willen verenigen, dat Hij in alles de broederen gelijk is geworden, uitgenomen de zonde. Waartoe is Hij nu de broederen in alles gelijk geworden? Waartoe? Wij hebben het al genoemd: omdat de gerechtigheid vorderde, dat de natuur die gezondigd had, voor de zonde moest betalen. Dáárom werd Christus geheel en al één met ons, opdat Hij, Eén voor allen, volkomenlijk betaalde.

Als Hij het Eén voor allen gedaan heeft, dan is er niets meer te betalen. En als Hij nu helemaal één met ons is, Zich geheel met ons heeft vereenzelvigd, en anderzijds ons met Hem vereenzelvigt in geloof en genade, en straks in aanschouwen, (kan het één zijn met Christus nog nauwer worden uitgedrukt) Hij alles, wat moet nu zulk een onderwerp - de ganse kerk en gemeente Gods èn een ieder lidmaat in het bijzonder - doen?

Wat hij doen moet? Er wordt van ons niet gevraagd om te doen, om te werken, want Christus

heeft gewerkt. Hij heeft onze volkomen zaligheid op Golgotha uitgewerkt, en Hij is ons nu uit God geworden tot een volkomen Middelaar, in al Zijn ambten als Profeet en Leraar, Hogepriester en Koning. Als Profeet en Leraar; om ons te onderwijzen, als Hogepriester; tot onze rechtvaardigheid en als Koning; om ons te regeren door Zijn Geest en Woord. Wat wil je nu nog meer? Dan is Hij dus geheel àlles!

Als ik dan hier lees: "Want èn Hij, die heiligt, èn zij die geheilgd worden, zijn allen uit Eén", dan merken wij dus dít aan, dat Christus Zich zó nauw met ons verenigd heeft, dat er niemand nader is dan Christus. Nu mag er gezegd worden: "Maar als wij nu lezen, dat wij van nature onder de Wet zijn ..." Já, ge zegt het góed: van nature! Maar, uit de genade zijn wij vrijgemaakt van de Wet, en behoren wij Christus toe. Wát is er nu nader: de Wet of Christus? Vanmiddag op de catechisatie kwam nog ter sprake dat Boas, Ruth geheel en al voor zijn rekening heeft genomen, haar ook getrouwd heeft. Is Ruth toen later nog naar de eerste lossers gegaan, om te informeren of de zaken wel goed waren? Neen toch zeker!? Zij is niet bij die eerste lossers gaan vragen welke plaats zij moest innemen, en welke plaats Boas moest innemen! Wel neen. Boas was gaan lopen in de schoenen van de eerste lossers, en de eerste lossers in die van Boas; zij waren het roerend met elkaar eens. En nu heeft Christus voor Zijn kerk aan de Wet voldaan. Immers, Hij heeft aan de gerechtigheid Gods voldaan. Nu moet de ganse kerk, en een ieder lidmaat zich alleen aan Christus houden.

Nu wil ik nog iets uit mijn leven zeggen, al is dat ongeveer negentien jaar geleden, maar ik weet het nog alsof het gisteren is gebeurd. Ik was gerechtvaardigd, sprak lofrijk over de Koning dat ik de Zijne was, en terwijl ik zo was en sprak had ik maar steeds in me: "Bedroef de Heilige Geest niet." Dan was mijn zeggen: "Heere, dàt belof ik U." Doch dat bleef maar aanhouden. Ik wenste te zijn: een mens uit zijn genade, die dat kleed als het ware rein bewaarde. Hij had mij afgewassen met Zijn bloed, gedekt met Zijn gerechtigheid, aangenomen, dus nu wenste ik helemaal heilig en rein voor God te leven, zonder énjige zonde, zonder vlek of rimpel, als het kòn: volmáákt!

Maar hoe meer ik zo was - om volkomen rein voor God te zijn - des te meer was het: "Bedroef de Heilige Geest niet." Ik durfde het tegen niemand te zeggen en ging aan het onderzoeken welke bijzondere zonde er wel bij mij was, want als je de Heilige Geest bedroeft, dan is dat geen kleine, maar een zéér grote zonde! Ik heb net zo lang lopen onderzoeken totdat ik het niet meer wist, en de ellende teweeg bracht dat ik op een morgen languit in de keuken lag te roepen: "O, Bron van 't hoogste goed, was, reinig mijn gemoed, van mijn verborgen zonden."

Terwijl ik daar zo lag te bidden, daar ging de Heilige Geest mij wat dieper inleiden, dat ik ten nauwste met Christus verenigd was, dat Hij mijn wettige Man was, dat ik der Wet gestorven was en Christus toebehoorde. Die was niet alleen tot wijsheid en rechtvaardigheid, maar ook tot heiligmaking. Toen begreep ik, dat ik de Heilige Geest bedroefde omdat ik Jezus in de weg stond. Want Hij wilde mij door Zijn Geest heiligen en Zijn beeltenis al helderder in mij gaan verklaren en indrukken, maar ik stond Hem in de weg daar ik zèlf druk bezig was om mijn bekering op te houden en als een goed christenmens te leven. Maar nu had Christus mij niet aangenomen - en jullie toch zeker óók niet - als een goed christenmens, maar als een zondaar.

En nu is Paulus' woord: "Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem." Dan nemen wij dus aan onze zonden en dat wij een verdorven vat zijn. Alzo neemt Hij ons aan en laten Christus heerschappij voeren en dringen dan niet zelf met ons verstand in, in de verborgenheden van het Koninkrijk, want Hij is tot wijsheid. Dan zijn we niet zelf bezig om onze bekering op te houden, met: "Ik ben een gerechtvaardigd mens, en ik ben zus en ik ben zo", want Christus is óók tot gerechtigheid. "Dit zal Zijn Naam zijn, waarmede men

Hem zal noemen: DE HEERE: ONZE GERECHTIGHEID." Dan moeten wij óók niet in de weer zijn om onszelf te heiligen en om onze heiligmaking uit te werken, maar Jezus Christus plaats geven, dat Hij het met Zijn Geest doe. Kunnen wij in onszelf niet hoger komen dan "zondaren", hoe zouden wij dan werk kunnen verrichten dat Gode aangenaam is? Werk van een mens die in zichzelf zondig is, dat gaat toch niet? Maar nu is Christus onze Middelaar, en daar staat van: "Hij is onze Vrede." Dan moet Jezus Christus niet alleen tot wijsheid en rechtvaardigheid zijn, maar ook tot heiligmaking. Nu staat er, dat: "Hij, Die heiligt, èn zij, die geheiligd worden, zijn allen uit Eén." Hij doet het, Hij heiligt hen Zelf door Zijn Woord en Geest.

Wat geschiedt er dan als Hij hen heiligt? Dan handelt Hij zó met hen, dat zij geen uitweg weten met hun zonden, met hun strijd, met nieuwe en oude zonden en verdorvenheden van hun afkomst en wat er bij hen ook werkt, dat zij niet kunnen weren en keren ... Of, er moeten er onder ons zijn, die zo voornaam zijn, dat zij zelf hun gedachten kunnen besturen, die hun hart in toom kunnen houden!? Maar als ik mij uitspreek, dan moet ik zeggen dat het verschrikkelijk is wat er in mijn hart huist.

Toen mijn staat in Adam vol was, zei ik: "Grote God, ik heb drievoudig de hel verdiend!" Nu liggen er zowat twintig jaren nadien, en heb ik nog veel meer leren kennen wat een verdorven vat ik ben. Maar dat is daartoe, opdat wij zouden leren kennen dat er in ons geen goed woont en wij Hem hartelijk zouden liefhebben. Wij zelf kunnen niets. Dan blijft er toch niets anders over dan ons onvoorwaardelijk op Hem te werpen, om ons aan Hem te houden.

Daar wij ons in het geloof op Hem werpen, laat Hem dan eens doen. Dan heiligt Hij door Zijn Geest en Woord. Dan wordt Christus onze heiligmaking. Net zoals Hij onze rechtvaardigheid is, wordt Hij ook onze heiligmaking. Dan moeten wij geen heiligmaking gaan zoeken bij de Wet. Wij moeten niet teruggrijpen. Jezus nam ons, toen wij de verlorenen waren, om ons te bezitten, daar wij in Adam alles verloren zijn. Dan moeten wij het bij Hem gaan zoeken. Daartoe heeft Hij ons genomen, want alles is volkomen in Hem.

In onszelf kunnen wij niet hoger komen dan: verwerpelijk. Maar, hoewel wij zelf het nooit kunnen, hoe noemt de Schriftuur ons, als wij in Christus zijn: "Gij zijt in Hem volmaakt!" Telkens als de kracht der genade zich openbaart, dan komt ook voor de dag, dat wij in Christus, voor God, rein, heilig en vlekkeloos zijn; dat God niets, niets en NIETS op ons tegen heeft. Dat is alleen in Christus, omdat Hij ons alles is.

Hij is de broederen in alles gelijk geworden. Die vereniging met Christus is dáárom zo nauw, omdat het Zijn wil is, dat wij dat al grondiger gaan weten en wij al familiaarder met Christus zouden worden en ons al meer en meer aan Hem en aan Zijn heerschappij en gezag zouden overgeven. Want Hij is en blijft de Bedienaar des heiligdoms. Hij nam ons geheel om ons te bezitten.

Er bestaat geen grotere zaligheid dan, dat Jezus ons heeft en wij met ons laten doen. Er bestaat geen grotere vrede dan: ik ben van Hem en Hij is van mij. Dan heeft Hij als Eigenaar het recht, om met ons te doen. Is Christus door lijden geheiligd, nu worden ook zij door lijden geheiligd. Als Hij ons nu hier, banden, kruis,lijden, jammer, moeite en ellende toeschikt, waartoe is dat toch? Omdat Hij ons liefheeft. Dáárom doet Hij dat. Want nu blijft er bij ons niets over - om er enig leven uit te putten - dan: Christus. Van Hem moeten wij alles hebben, volkómen, niet ten dele.

Als wij dan niets anders hebben dan Jezus Christus en Dien gekruist, dan wil God ons aanzien in Hem. Dan ziet Hij ons zoals Hij ons wil hebben, niet in die eerste Adam, maar in die tweede Adam, alsof er nooit zonden tussenbeiden geweest waren, alsof wij ze nooit gedaan noch gekend hadden. Wat brengt dat dan teweeg? Dankbaarheid; dat ons hart vervuld en bezet gaat worden

met de liefde tot God, Die de Auteur is, met liefde tot Christus, Die ons nam om ons te bezitten, daar wij niets kunnen, Die ons dient uit Zijn arbeid op Golgotha en nog door Zijn Geest alles in ons doet. Dan schiet er dus over lof aan God, aan de Zoon en aan die eeuwige Geest, Die alles in ons daarstelt.

Dankbaarheid aan God Drie-enig, door Hem op het hoogste lief te hebben, alsook dat men daaruit de naaste gaat liefhebben als zichzelf. Want als nu het hart helemaal vervuld is met Christus en de genade en de liefde, dan kan uit dat vat toch niets anders voor de dag komen dan liefde. Ik heb hier een glas dat met water gevuld is, daarom kan er niets anders dan water uitkomen. En, als nu het hart vervuld is met liefde, dan kan er ook niets anders dan liefde uitkomen. Zo is dan de liefde de vervulling der Wet. Zien wij nu wel, dat wij in Christus gelijkvormig zijn aan de Wet? Het laatste vers van de Tien Geboden (berijmd) is:

Och, of wij Uw geboën volbrachten!
Genâ, o hoogste Majesteit!
Gun door 't geloof in Christus krachten,
(zijnde Zijn heerschappij waaruit wij het doen)
Om die te doen uit dankbaarheid.

Zo is het de genade - waarmede het hart vervuld is - die zich uitspreekt. Daarom vloeit de ware naastenliefde voort uit een hart vervuld met Zijn genade, dan komt de ware liefde voor de dag. Anderszins kunnen er nog zoveel eigenheden zitten, maar dan is het zuiver. Daarom staat er ook: "Gelijk als de kinderen Israëls het spijsoffer in een rein vat brengen ten huize des HEEREN." Het hart rein en nu brengen zij dáárin Gode offerande aan. Spijsoffer wordt het genoemd, Hem welaangenaam. Het spijsoffer behoort tot de dankofferen. Zo geven zij Hem eer. Nu volgt er hier, dat die Koning Zich niet schaamt hen broeders te noemen. Ja, inderdaad, Hij noemt hen broeders, daar zij zo nauw met Hem verenigd zijn. Zij hebben dezelfde Vader. Christus is wel de eigen, natuurlijke Zoon van God, maar zij zijn om Zijntwil tot kinderen Gods aangenomen. Nu zijn het wel aangenomen kinderen, dat is waar, maar zij zijn zo aangenomen tot kinderen, dat, naarmate de genade heerschappij voert, het beeld van Christus in hen ingedrukt is, en al meer ingedrukt wordt, zodat de eigenschappen van Christus als Hoofd in hen zijn. Het is geen kleine zaak, dat de eigenschappen van Christus als Hoofd in hen zijn. Hij noemt hen broeders.

In zichzelf zijn zij wel onwaardigen, maar bij Christus zó in ere, dat Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen. Immers, als men bedenkt aan al wat de discipelen gedaan hebben in de laatste nacht - inzonderheid toch Petrus, die Hem zelfs verloochend had: "Ik kèn deze Mens niet" - dan zou je toch zeggen, dat Jezus wel zó moest doen, dat Hij hen eerst eens een flinke afstraffing gaf: "en nú zullen wij eens zien of wij niet wat beter met elkaar kunnen omgaan, en of je je straks niet beter zal gedragen als Ik verhoogd zal zijn." Neen, zo doet Hij niet.

Als Maria Hem ontmoet in de kracht van Zijn opstanding, dan zegt Hij niets van die nacht, maar spreekt: "Ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God." Zó noemt Jezus dat! Hoe kàn de Koning het doen! Hoe? Daartoe is Hij op aarde gekomen, om de schuld en zonde te verzoenen, en ook hun overblijvende zwakheden met Zijn lijden en sterven te bedekken.

Leest nu vervolgens eens hoe Jezus, Petrus aanspreekt op die gelegenheid dat zij aan het vissen waren. Toen zij met het net (dat zij op Jezus' bevel hadden uitgeworpen) en met al de vissen aan de wal komen, zien zij een kolenvuur en vis daarop liggen. En Jezus nodigt hen: "Komt herwaarts, houdt het middagmaal." Nadat zij dan aangezeten zijn en het middagmaal gehouden

hebben, zegt Jezus: "Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan deze?" Waaronne zegt Jezus dat? Wel, Petrus had gezegd: "Al werden zij ook allen aan U gergerd, ik zal nimmermeer geërgerd worden." Daar nam Petrus dus een aparte positie in! Wat de anderen deden, moesten zij weten; maar hij, hij zou zijn léven voor Jezus geven! Maar nu heeft hij een grotere val gemaakt dan de andere tien. Wat antwoord Petrus nu? Zegt hij: "Ja Heere, ik heb U meerder lief dan de anderen?" Neen, zo spreekt hij nu niet meer, maar zegt: "Gij weet, dat ik U liefheb." Dan zegt Jezus: "Weid Mijn lammeren."

Even later: "Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?" Dan komt weer voor de dag: "Ja, Heere, gij weet, dat ik U liefheb." Dan is het: "Hoed Mijn schapen." Nog even later, ten derde maal: "Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?" Dat raakt het hart van Petrus zódanig, dat hij zegt: "Heere! Gij weet alle dingen - Gij kijkt door àlles héén - Gij weet dat ik U liefheb." Waaruit had hij lief? Doordat Jezus hem éérst had liefgehad. Jezus wil Petrus daarmee tegelijk afleren om boven een ander te staan.

Johannes zegt: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad." Alleen de genade brengt teweeg, dat wij Gode dankbaarheid bewijzen voor al Zijn weldaden. Naarmate gevoeld wordt dat: "Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen", brengt dat teweeg: lieve, zoete Hemelheer', wij danken U wel duizend keer.

De Roomsén zeiden: "Weet je wat genadeleer teweeg brengt? Goddeloosheid! Goddeloze en zorgeloze mensen!" Maar het antwoord van onze Heidelberger is: "Neen - zo is het niet, want - het is onmógelijk, dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid!" Zo moet (een ieder bedenke dat) de genade alles doen en dekken.

Als er nu enig kind Gods is die het spoor wat bijster is - zoals de gemeente te Galatië - die uit de werken en uit de wet weer zoekt een beter mens te zijn in het: "Dàt moet ik doen, en dàt laten", wat vloeit daaruit voort? "Raak niet, en smaak niet, en roer niet aan" en denk er om: ik ben heiliger dan gij!

De Wet werkt toorn; dan komt er ook voor de dag: toorn dat men het niet kan krijgen waar ons "ik" het hebben wil. Dan loopt men met een wrevelig gemoed en wanneer een ander spreekt uit de genade, haalt men er de schouders voor op; want een ziel zoals ik, loopt zó!!

Maar hoe is het met de genade? Héél anders. Waaronne? Daar is een hart vol liefde; en de liefde is precies in tegenstelling tot de haat. "De liefde is niet afgunstig, handelt niet ongeschiktelijk, wordt niet verbitterd, denkt geen kwaad, bedekt alle dingen, hoopt alle dingen, verdraagt alle dingen." Leest maar eens na (1 Cor.13), wat de liefde teweeg brengt. Zo sluit dan de genade in, dat er in vrucht voor de dag komt van het beeld van Christus. Want wie had lief als Hij? Wie handelde als Hij? Naarmate er dan vereniging is, en ik alles van Hem moet krijgen, komt er ook openbaar van het beeld van die lieve Heiland.

Dat de God van alle genade dan Zijn Woord achtervolge, heilige en zegene, dat wij er enige beginselen van mogen verstaan, ja al verder mogen verstaan dat: "En Hij, Die heiligt, èn zij, die geheiligt worden, allen uit Eén zijn; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen." Laten wij ons dus bij Jezus houden.

Wéét gij niet van die geloofsvereniging, zijt gij niet in gemeenschap met Hem, en door Hem met de Vader, stelt het dan als doel om Jezus boven alles te zoeken en te vinden, Hem te leven en Hem te minnen. Dat Hij dan het hoogste doel zij, en wij alles verwerpen wat buiten Hem is, om de zegeningen des verbonds te mogen wegdragen.

Heilige het de God aller genade, en stelle Hij daartoe dan Zijn Woord dienstbaar, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang.

De Tien Geboden des Heeren en daarvan het 9e vers:

Och, of wij Uw geboën volbrachten! ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle
gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.